

Spørgsmål og svar fra borgermøder i Qeqqata Kommunia vedr. Hudson Resources ansøgning om udnyttelsestilladelse til Anorthosit-forekomsten i Qaqortorsuaq i dagene 8.-10. maj 2015

Børgermøde i Itilleq

9. maj 2015

Ca. 12 mødte op

Spørgsmål fra salen

Elias Dahl:

Hvad angår arbejdsmarked, hvordan kan vi fra Itilleq søge jobs i minen? Hvilke muligheder er der for ufaglærte?

Rune Keiler fra Hudson Resources:

Vi vil have træningsprogrammer, så vi samarbejder med Råstofskolen i Sisimiut. Hvis man har noget erfaring med gravemaskiner el. lign., så skal man op til en lille prøve for at vise hvor god man er til det. Der vil også være stillinger, som maskinpasser. Der skal være noget til at overvåge og gøre rent der hvor sten knuses. Vi skal også bruge rengøringspersonale og alt-mulig-mænd. Til den slags stillinger kræver vi ingen gymnasieuddannelse. Det vi ligger meget vægt på, det er at folk kan arbejde i grupper og kan være sociale uden at få fjeldkuller.

Naalakkersuisoq for Erhverv, Arbejdsmarked, Handel og Udenrigsanliggender Vittus Qujaukitsoq:

Jeg kan tilføje, som min departementschef sagde. Vi skal gøre en indsats for at mulig arbejdskraft kommer på kurser i Qeqqata Kommunia. Vi skal i samarbejde med kommunen planlægge hvad der skal ske. En af de områder der skal undersøges er hvem der kan arbejde, når Hudson Resources skal til at finde arbejdskraft. Dette skal ske i tæt samarbejde mellem Selvstyret og kommunen.

Borgmester Hermann Berthelsen:

Det er meget vigtigt, at borgere i kommunen bruges som arbejdskraft. For hvis de ikke kommer fra kommunen, betaler de ikke skat til kommunen. Derfor skal vi gøre en indsats for at sikre, at arbejdspladser på minen bliver tiltrækkende for borgerne i kommunen.

Jens Martin Beck:

Hvis man er maskinfører i forvejen, har man så mulighed for at blive ansat?

Rune Keiler fra Hudson Resources:

Når vi nærmer os starten af minen, vil vi lave en liste over ledige jobs som bliver tilgængelige. Maskinførerstillinger skal til en prøve. Dumperne skal køre ned af bakke, så man skal køre dem på retrateren og ikke på bremsen. Derfor skal man lære at betjene dem.

Spørgsmål og svar fra borgermøder i Qeqqata Kommunian vedr. Hudson Resources ansøgning om udnyttelsestilladelse til Anorthosit-forekomsten i Qaqortorsuaq i dagene 8.-10. maj 2015

Hvis man består, så kan jeg ikke se et problem i at ansatte folk her fra og andre steder i kommunen. Vi kommer til at prioritere folk her fra kommunen.

Borgmester Hermann Berthelsen:

Jeg var meget gangbesværet da vi var i Kangaamiut i går, så de måtte køre mig. Derfor er de allerede i gang med at træne. Der er ingen der må føle sig mindre værd. Man bliver bedre med træning, og man må starte et sted.

Naalakkersuisoq for Natur, Miljø og Justitsområdet Mala Høy Kúko:

Under borgermøderne har der været en del snak om, at man skal kunne engelsk pga. sikkerheden.

Rune Keiler fra Hudson Resources:

Vi vil iværksætte sprogundervisning ved minen, på dansk eller engelsk, og så kan det være jeg skal gå til grønlandsk.

Borgmester Hermann Berthelsen:

Selvfølger skal man ikke lade sig stoppe, fordi man ikke kan engelsk. Men det vil være vigtigt for sikkerheden. Men det skal man ikke lade sig stoppe af, for det kan man lære. I skal være opmærksomme på IBA-aftalen, som kommer til at give fordele til de lokale. I Qeqertarsuatsiaat har man lave fonde, som kan bruges i bygden, så I skal overveje hvilke fordele I kan få her i Itilleq. I skal give input til kommunen omkring hvad I ønsker at få her i Itilleq. I ved selv bedst hvad I har brug for, så start med at tænke allerede fra på mandag. VI må benytte erfaringerne fra Qeqertarsuatsiaat og gøre dem bedre. I mangler noget, så I skal gøre en indsats for at komme i betragtning. Dette er en anbefaling.

Naalakkersuisoq for Natur, Miljø og Justitsområdet Mala Høy Kúko:

Borgerne i Kangaamiut og Maniitsoq talte om, at der skal leveres grønlandske råvarer til minen, fordi der skal være grønlandsk arbejdskraft. Jeg vil anbefale, at I også skal levere grønlandske råvarer til minen.

Elias Dahl:

Spørgsmål til en af dem der fremlagde. I dag sejler man forbi Itilleq på vej fra Sisimiut, når der er forsyninger. Der er ellers tættere på fra Sisimiut til mineområdet igennem Itilleq. Mon der vil være mulighed for forsyning den vej?

Rune Keiler fra Hudson Resources:

Vi vil have, at når vi skal skifte folk fra Maniitsoq, Sisimiut, Kangaamiut og herfra, så skal vi benytte både herfra. De kan eksempelvis tage fisken med fra Itilleq, så I slipper for at sejle hele vejen rundt til minen. Det ville være billigere for jer.

Elias Dahl:

Spørgsmål og svar fra borgermøder i Qeqqata Kommunia vedr. Hudson Resources ansøgning om udnyttelsestilladelse til Anorthosit-forekomsten i Qaqortorsuaq i dagene 8.-10. maj 2015

Det er underligt, at de store undersøgelser af dyr i området har vist, at der næsten ingen dyr er, for området har mange dyr. De senere år har moskusokser vandret fra Kangerlussuaq mod den landsdel, så mineprojektet vil helt klar have indvirkning, vi kan regne med at der vil være effekter i området. Vi kan regne med at vi får færre moskusokser, for fangerne er begyndt at fange moskusokser der.

Ole Geertz-Hansen, Naturinstitut:

De undersøgelser vi kender til hvad angår moskusokser, viser at der ikke er så mange i området, men det er vigtigt, at du indberetter det du ved, så dette kan blive registreret.

Rune Keiler fra Hudson Resources:

Vi har set en moskusokse på to en halv sommer.

Naalakkersuisoq for Natur, Miljø og Justitsområdet Mala Høy Kúko:

Det er vigtigt, at I oplyser det I ved, når I ser eller hører noget, så de kan blive påvist.

Borgmester Hermann Berthelsen:

Naturinstituttet har lavet deres undersøgelse ud fra jægerne indberetninger. De arbejder videnskabeligt ud fra hvad jægerne selv har indberettet.

Elias Dahl:

Vandet fra søen til affald fra minen kommer til at komme ned til vores fjord. Det siges ellers at der kun vil være lidt effekt, men en elv er en del af vores ørredfangststed, så det er tankevækkende hvad der kan ske med ørrederne i fremtiden.

Ole Geertz-Hansen, Naturinstitut:

Der er regnet på de påvirkninger der vil være i søen og i området. Der er et stort sikkerhedsmargen i beregningerne. Det kommer til at tage 8 år fra mineaffaldet bliver lagt ned i søen til det når ned til fjorden.

Tukannguaq Dahl:

Hvis der kommer forurening kommer ørrederne til at komme i dvale. Hvilken konsekvens vil det have på ørrederne? Søerne skulle være forbundet?

Ole Geertz-Hansen, Naturinstitut:

Undersøgelser viser, at der ikke er ørreder i de søer der ligger ved minen. Der er kun hundestejler.

Rune Keiler fra Hudson Resources:

Det ene vandfald fra søen er for høj til, at ørrederne kan komme til.

Hvad angår rensdyr i området, fortæller Jim (Jim Cambon, vicedirektør for Hudson Resources), at rensdyrene begynder at græsse i området igen, når de har vænnet sig til støjen

Spørgsmål og svar fra borgermøder i Qeqqata Kommunian vedr. Hudson Resources ansøgning om udnyttelsestilladelse til Anorthosit-forekomsten i Qaqortorsuaq i dagene 8.-10. maj 2015

fra minen. I Canada har rensdyrflokkene helt andre størrelser. 15.000 rensdyr gik igennem en mine efter 3 år, så de måtte stoppe arbejdet mens de gik igennem. Vi har arbejdet længe i Sarfartoq. Der kørte en generator. Trods det var der mange rensdyr og rigtig mange moskusokser. De plejer at være ved teltene, og fordi vi ikke skød efter dem, var de vant til os. Jeg tror, at rensdyrene kunne mærke, at vi ingen rifler havde.

Ole Geertz-Hansen, Naturinstitut:

I Alaska er der en påvirkning fra minen på op til 15 km afstand, så der er forskellige meninger om det.

Naalakkersuisoq for Natur, Miljø og Justitsområdet Mala Høy Kúko:

Da vi var i Maniitsoq, sagde borgerne, at uanset hvad der startes op har vi alle et medansvar. Hvis I bliver opmærksomme op noget der bør rettes op skal I meddele dette. Det er jeres ansvar.

Borgmester Hermann Berthelsen:

Der var en fra Kangaamiut, som spurgte om der vil være mulighed for at tanke ved minens havn. Der er åbenhed om det, så I vil ikke behøve at skulle tanke rigtig meget for at sejle i området.

Rune Keiler fra Hudson Resources:

Vi kan nok ikke modtage dankort. Der skal betales kontakt, men derudover samarbejder vi med Tele Greenland om at få en telefonforbindelse, så der vil være mobildækningen i området. Det vil højne sikkerheden også for jægerne på den anden side af fjorden. Og hvis der er behov for hjælp kan vi hjælpe. Vi kommer også til at have en sygeplejerske eller en sygehjælper.

Vi kommer til at være en lille hjælp – måske en stor hjælp, hvis nogen kommer i nød.

Tukannguaq Dahl:

Pilersuisoq mangler eksempelvis tøj i sit varesortiment. Når der kommer flere kunder vil der mon komme flere varer til butikken her?

Rune Keiler fra Hudson Resources:

Jeg tror, at vi vil benytte os af KK Engros, som er underleverandør af Pilersuisoq.

Elias Dahl:

Fondene i Qeqertarsuatsiaat, hvordan er de oprettet? Hvad kan vi gøre her?

Rune Keiler fra Hudson Resources:

Vi vil oprette fonde, som man kan søge til vedr. uddannelse, sport og sociale arrangementer. Disse er under forhandling, så vi kan ikke sige præcis hvordan de bliver, men der vil være nogen til at bestyre de fonde.

Spørgsmål og svar fra borgermøder i Qeqqata Kommunian vedr. Hudson Resources ansøgning om udnyttelsestilladelse til Anorthosit-forekomsten i Qaqortorsuaq i dagene 8.-10. maj 2015

Naalakkersuisoq for Erhverv, Arbejdsmarked, Handel og Udenrigsanliggender Vittus

Qujaukitsoq:

I skal selv afgøre hvilke behov I har her i bygden, for jeres behov kan være anderledes end behovene i Kangaamiut, Sisimiut, Maniitsoq og Kangerlussuaq. Derfor må I selv afgøre hvilke krav I vil have, og send dem til kommunen. I må selv diskutere hvad I ønsker at kræve.

Borgmester Hermann Berthelsen:

Vi skal i den nærmeste fremtid skrive til byer og bygder for at høre hvilke ønsker I har hvad angår IBA-aftalen. Jeg mener, at Itilleq står i en særlig situation i Qeqqata Kommunias planlægning, fordi bygden ligger så tæt på minen, så der skal være årvågenhed omkring det.

Tukannguaq Dahl:

Spørgsmål om fredning. Jeg har hørt at man har tænkt sig at gøre fjordbunden til et fredet sted. Hvad vil det betyde?

Naalakkersuisoq for Natur, Miljø og Justitsområdet Mala Høy Kúko:

Området er blevet foreslået til UNESCO ligesom Isfjorden ved Ilulissat, men jeg har ikke hørt noget om dette hvad der skal ske med området her.

Borgmester Hermann Berthelsen:

UNESCO-fredning kommer ikke til at have betydning for fiskeri og fangst. Det er faktisk omvendt, for man skal vise hvorfor man har kunnet leve af fiskeri og fangst i området i alle de mange år. Det er ikke meningen, at UNESCO-fredninger skal være glansbilleder. Formålet er, at de fredede områder skal vise hvordan de bliver benyttet.

Elias Dahl:

Selvom det ligger langt væk, vil man så kunne jage i området?

Rune Keiler fra Hudson Resources:

Der er et sikkerhedsmæssigt aspekt i det. Der er vildfarende kugler og vi bruger store maskiner. Men de kører trods alt kun på vejen. I de 13 år vi har arbejdet her i Grønland har det været forbudt at have rifler i lejren, efter at en i lejren syntes at han skulle have hare til aftensmand. Han ramte ikke en hare, men et telt. Siden har det været forbudt at have våben i lejren.

Borgmester Hermann Berthelsen:

Der blev spurgt, om man fortsat kan benytte fangsteder der ligger indenfor jeres tilladelsesgrænse.

Jørn Skov Nielsen, Departementet for Erhverv, Arbejdsmarked og Handel:

Spørgsmål og svar fra borgermøder i Qeqqata Kommunia vedr. Hudson Resources ansøgning om udnyttelsestilladelse til Anorthosit-forekomsten i Qaqortorsuaq i dagene 8.-10. maj 2015

Hvis Hudson Resources får tilladelse til udnyttelse, så må de også respektere, at man må jage. Men der er selvfølgelig en sikkerhedsrisiko i området, så minen kan sige, at man ikke må skyde her. Men, man må ikke jage som minearbejder, men man må som lokal arbejder jage i sin fritid.

Tukannguaq Dahl:

Jeg håber at få tydeligere oplysninger hvad angår jagt, når planerne om minen er mere fremskreden.